

Lausunto

Orimattila 2.0, Talouden tasapainottamisen toimenpiteet 2024 - 2026

ORGANISAATIO JA HENKILÖSTÖ

Kaupungissa ollaan tekemässä kolme isoa muutosta toimintatapaan. On huomioitava, että tältä osin tehdyssä riskianalysissä (esityksen sivu 17) jo kaksi isoa muutosta aiheuttavat lähes suurimman mahdollisen riskin. Suurena uhkana on, että kaikkien kolmen toteuttaminen yhtäaikainen toteuttaminen ajaa organisaation vielä syvempään kaaokseen, sitoutumattomuuteen ja irtisanoutumisiin.

Tarkennettava:

- Miten luodaan henkilöstölle halu ja kyky toimia näin suuressa muutoksessa?
- Muutoksia tulee suunnitella pidemmällä ajanjaksolle.
- On huomioitava jo pelkkä esihenkilöiden koulutus, sitouttaminen ja sisäisen ideologian luominen vie paljon aikaa.
- Henkilöstön vaihtuvuutta tulee mitata ennen sekä jälkeen muutoksien ja mittauksien tulokset tulee julkaista vuosittain.
- Nuorisopalvelupäällikön tehtävien osalta puollamme tehtävän jatkumista

VARHAISKASVATUS

Esitetyt säästöt perustuvat osittain Kuivannon päiväkodin lakkauttamiseen. Tämän osalta tulee olla vaihtoehtoiset laskelmat, sillä keskustan aluekumppanuuspöytä ei tue kyseistä lakkauttamista.

Päivähoidon järjestämisessä tulee aktiivisesti kuulla asukkaita ja tukea heidän sujuvan arjen toteutumista. Samalla tulee keskittyä oleellisesti myös henkilöstön työhyvinvointiin.

OPETUS

Miten on mahdollista, että Orimattilan kaupunki on lopettamassa elinvoimaisista kylistä elinvoimaisia ja yli kolmenkymmenen oppilaan kyläkouluja? Tämä tarkoittaisi monelle kylälle ainakin osittaista kuoliniskua. Lapsiperheiden sijoittuminen sivukylille perustuu suurelta osin koulupalvelujen läheisyyteen.

On sanomattakin selvää, että vain suuriin yksiköihin keskittäminen tuo aiheuttaa lapsille turvallisen alakoulun ympäristön menetyksen ja aiheuttaa vaikeuksia monilla sektoreilla.

Orimattilan tulee ymmärtää kyläkoulujen sekä kylien vahvuus ja luoda siitä kaupungille vahvuus, joka tuo kaupunkiin uusia asukkaita.

Tarkennettava:

- laskelmat on tehty vain yhdestä näkökulmasta huomioimatta muita syntyviä kuluja ja kylien tyhjentymisien aiheuttamia vaikutuksia – tarvitaan näistäkin arvio
- laskelmilla ei ole minkäänlaista tutkimuksellista pohjaa ja vertailua muualla tapahtuneista toteutumista – tarvitaan todisteita toteutuksista
- Orimattila menettää paljon ns. maallemuuttajia ja sen suuntainen markkinointi voidaan lopettaa, paljonko tämän vuoksi hävitään?
- riskiarviointeja ei ole annettu arvoja riskien toteutumiselle eikä vaikutuksia laskettu käytännössä lainkaan, tulee arvioida numeraalisesti, pelkkä listaus ei riitä
- tulisi myös arvioida miten koulut saataisiin edes osittain tuottamaan; esimerkkeinä viikonloppujen käyttö tapahtumissa, keittiöiden vuokraus tapahtumiin, kesäajan aktivointi, leirit, urheiluseurat yms.

RUOKA JA PUHTAUS

Yhden valmistuskeittiön idea tarkoittaa, että investoidaan uuteen valmistuskeittiöön. Esityksessä on palveluverkon kehittämissuunnitelmat A ja B mutta niiden vaikutukset jäävät epäselviksi – tulee tehdä tarkempi ja ymmärrettävämpi esitys.

Tarkennettava:

- Onko henkilöstön osalta tehty vaihtoehtoisia suunnitelmia ulkoistuksen osalta ja onko muualla tehtyjä ulkoistuksen toteutumisia tutkittu?

Ateriapalvelujen ulkoistaminen on kannattava vaihtoehto selvittää. Ulkoistamisella jo olemassa olevia keittiöiden kustannustehokkuutta kasvatetaan ja ne eivät pyöri vajaatehoisena. Henkilöstökustannukset / poissaolot eivät koidu enää palvelun ostajalle vaan palvelutuottaja vastaa kaikilta osin henkilöstökuluista.

Ruoan ja palveluiden tasalaatuisuus toteutuu palvelusopimusten mukaisesti. Ulkoistaminen ei välttämättä tarkoita nykyisen henkilöstön irtisanomista.

Ulkoistamisesta on hyviä kokemuksia useassa kaupungissa.

KIINTEISTÖHUOLTO, LIIKUNTA JA YLEISTEN ALUEIDEN HOITO SEKÄ MAANKÄYTÖN SUUNNITTELU

Riskiarvioinnissa mainittu ”Rohkea päätöksenteko” on yleensä merkinnyt kiinteistön myyntiä halvalla ja kiinteistön käytön loppumista kyläläisten ja kaupunkilaisten osalta. Myyntiä suunniteltaessa ainoastaan kustannusten näkökulmasta tulisi mieluummin aktiivisesti etsiä mahdollisuudet luoda jotain uutta näkökulmaa. Kiinteistön vuokraus edullisesti ja siihen liitetty kehittämisvelvoite saattaisi nostaa kiinteistön uuteen kukoistukseen ja säilyttää se kaupunkilaisten tavoitettavissa.

Osio Toimenpiteet I

- niittojen vähentäminen, pääväylien osalta tulee säilyttää niitot kohdallaan, emme halua epäsiistiä kuvaa kaupungistamme tänne saavuttaessa
- siisteyskampanjat ja niiden julkituonti ja kevyt palkitseminen eli kansalaisaktivismia kannustetaan
- konsultointi kaupungin omaksi työksi

Osio Toimenpiteet II

- Areenan luistelukentän poistoa ei kannateta, vain 800€ kustannus ja se kuitenkin on olennainen osa liikuntapaikkaa ja koulujen toimintaa
- voisiko kylien jääkenttien, latujen hoitoa siirtää aktiivisille kylän toimijoille tai osittain esim. aluekumppanuuspöytien rahoittamana

Osio Toimenpiteet III

Salusjärven leirikeskus

- leirikeskusta ei tule missään tapauksessa myydä, ainutlaatuinen paikka näin eteläisessä Suomessa
- ehdottomasti aloitettava selvitys alueen käytön tehostamisesta, viimeisenä vaihtoehtoa alueen vuokraus kehitysvelvoittein
- iso alue, joka on luontonsa puolesta erinomainen moneen tarkoitukseen
- liikuntatoimi yhdessä yhdistysten, järjestöjen kanssa etsimään ratkaisuja
- puhtaan veden vesistöarvo
- vastaavasti myös Kalliojärven monipuolisen käytön lisääminen

Jymylinna

- historiallinen rakennus, jonka käyttö on edelleen aktiivista Orimattilalaisten yhdistysten ym. toimesta
- kehitettävä tapahtumapaikkana
- emme esitä kiinteistön myyntiä, meidän tulisi olla ylpeitä siitä

VAPAA-AIKA JA OSALLISUUS

Yleisenä huomiona Orimattilan liikuntatoimi ja senioritoiminta ovat nostaneet hienosti tasoa viime vuosina – iso kiitos tästä. Tuo taso on hyvä säilyttää ja toimintaa järkevästi ja kohtuudella kehittää.

Tilavuokrien korotus

- voisiko ajatella myös niin, että erilaisilla kampanjoilla saataisiin käyttäjiä liikkeelle?
- hiljaisiin hetkiin ns. ”happy hour” ajattelua
-

Lipunmyynti ja kahvilapalvelut

- miettikää, miten ihmiset saadaan käyttämään kahvila palveluja
- ensinnäkin – alentakaa kahvilatuotteiden hintoja
- omaksi työksi – kyllä, vihdoinkin luetteloitu edut eikä vain nähdä ulkoistamista ainoana vaihtoehtona

Kirjasto ja kulttuuri palvelut

- mainostaminen, lehtijutut teemat – meillä on hieno taidemuseo

Osallisuuden edistäminen

- hämäävä esitys...määrärahan laskee edellisestä
v. 2023 n. 5000€ --> 2024 3650€
- osallistuva budjetointi selkeäksi
- aluekumppanuuspöytien toiminnan tehostaminen ja ryhmien
sitoutuminen toimintaan – kysely tai yhteinen lausunto pöytien
toiminnasta edelliseltä kaudelta sisältäen ehdotuksia toimintamalliksi

TYÖLLISYYS, ELINVOIMA ja MAAHANMUUTTO

Toiminnot perustuen lakisäätöihin toimiin ja kaupungin kannalta tarvittaviin kehitystoimiin.

TULOT JA OMAISUUS SEKÄ TYTÄRYHTIÖT

Salusjärvi ja Jymylinna pois myytävien listalta – kehitystoimet käynnistettävä esim. yhdistysten kautta, vuokrausta ulkopuoliselle harkittava toiminnan selkiyttämisen aikana

TALOUS

Taloudellisen tilanteen tiedottaminen on viimeisen puolen vuoden aikana ollut horjuvaa ja selittelevää.

- ensiksi vuoden 2023 talousarvio oli vahvasti alijäämäinen
- lopulta jopa 2 milj. euroa ylijäämäinen jolloin poistot otettiin käyttöön – miten ennustettavuus on tällaista vai onko toiminta jotenkin tarkoitushakuista?

8.4.2024

Orimattilan Keskustan aluekumppanuuspöytä